

Jestliže tedy pohľadávka Dra Cs. v dobe rozchodu nebola zaplatená, prestala byť, pokiaľ išlo o pomer medzi stranami, záväzkom, ktorý zaťažoval aj žalobníka, ako to dokazuje aj skutočnosť, že žalovaní ho učinili predmetom zvláštneho ujednania v smluve z 23. septembra 1929, ktoré pripúšťa len ten výklad, že uspokojenie týchto advokátskych nárokov prevzala proste nová spoločnosť. Za týchto okolností je odôvodnený záver, že prijatím jeho vystúpenia bol žalobník sprostý zodpovednosti za všetky dosiaľ nevyrovnané dlhy spoločnosti.

Keď tedy žalobník zaplatil pohľadávku Dra Cs. po rozchode so spoločnosťou, platil záväzok, ktorý podľa okolností, prevádzajúcich jeho vystúpenie, nebol už jeho spoločným dlhom, lež dlhom spoločníkov, zostavších v novej spoločnosti, a jeho nárok, aby mu žalovaní ním zaplattenú a súdom I. stolice prisúdenú sumu nahradili, je po práve, lebo žalobník platil dlh týchto a nie dlh svoj.

Bolo preto dovolacej žiadosti vyhovené, rozsudok odvolacieho súdu zmenený a obnovený rozsudok súdu I. stolice.

Čís. 14922.

Žaloba, založená na § 3 zákona č. 4/1931 Sb. z. a n., nemôže byť zamietnutá z dôvodu, že právo osoby, oprávnenej požadovať výživu voči osobe v smysle § 1 cit. zák. zaviazanej, nebolo jej dosiaľ súdom právoplatne pririeknuté; v takomto prípade otázku týkajúcu sa tohoto požadovacieho práva, ako otázku prejudiciálnu, treba riešiť v spore, počatom žalobou, založenou na § 3 cit. zákona.

(Rozh. z 28. januára 1936, Rv III 1000/35.)

Žalobkyňa zažalovala bola svojho manžela Jozefa S. o dočasné výživné a nevyčkavši pravoplatné rozhodnutie onoho sporu — podala žalobu aj proti žalovanej podľa § 3 zák. č. 4/1931 Sb. z. a n. O b a n i ž š i e s ú d y túto žalobu zamietly. N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil mu ďalšie pojednávanie a nové rozhodnutie. D ô v o d y:

Mylné je stanovisko odvolacieho súdu, že »žalovanú ako tretiu osobu nemožno zaviazat' na plnenie solidárne s povinným Jozefom S., ak záväzok tohoto nebol ešte pravoplatne stanovený«. Otázku, s hľadiska žalobného nároku rozhodnú, či je totiž žalobkyňa osobou oprávnenou na dávky (§ 3 zák. č. 4/1931 Sb. z. a n.), má súd — ak nebol ešte záväzok povinného pravoplatne stanovený — v t o m t o s p o r e riešiť, a to buďto samostatne, buďto — ak to s hľadiska procesnej ekonomie uzná za účelné — s použitím výsledku sporu, započatého žalobkyňou proti manželovi o dočasné alimenty. V posledne spomenutom prípade malo by byť pokračovanie v tomto spore podľa § 234 Osp. prerušené až do pravoplatného skončenia onoho sporu.

V dôsledku kusosti skutkového stavu v tomto smere a aj pokiaľ sa týka okolností, rozhodných s hľadiska žalobného nároku so zreteľom na ustanovenie § 1 cit. zákona v súvislosti s ustanovením § 3 cit. zákona, nemožno vo veci rozhodnúť s konečným výsledkom.

Čís. 14923.

Aj spoločenský pomer vzniklý na Slovensku možno posudzovať podľa čl. 250—265 obchodného zákona, platného v zemi Českej a Moravskosliezskej, keď úmysel strán zrejme smeroval k založeniu t. zv. tichej spoločnosti podľa ustanovení cit. zákona.

(Rozh. z 29. januára 1936, Rv IV 82/35.)

Žalobník domáhal sa žalobou na žalovaných: I. verejnej obchodnej spoločnosti a II. a III. jej verejných spoločníkov zaplata 27.318 Kč 85 h, ktorú sumu žalovaní mu vraj dlhujú titulom pôžičky. Žalovaní uznali, že žalobníkovi prislúcha zažalovaná suma, ale nie titulom pôžičky, lež ako vklad tichého spoločníka, keďže smluvou z 3. júla 1929 bol žalobník žalovanou verejnou obchodnou spoločnosťou pribráný ako tichý spoločník, jeho vklad mal byť zúročený 8%-ami a koncom každého roku mala mu byť vyplácaná $\frac{1}{3}$ -ina zisku z celého podniku. Z vložených peňazí nemôže mu však byť nič vyplatené, lebo spoločnosť má straty. Všetky tri sudy žalobu zamietly, Najvyšší súd medzi iným z týchto dôvodov:

Ako už viackrát vyslovil Najvyšší súd, niet zákonnej prekážky, aby určitý spoločenský pomer, hoci na Slovensku vzniklý, posudzovaný bol podľa čl. 250—265 obch. zákona, platného v zemi Českej a Moravskosliezskej, keď úmysel strán zrejme smeroval k založeniu tak zv. tichej spoločnosti.

Žalobník práve tak ako II. a III. žalovaní sú českej národnosti, pochádzajú z územia, kde platí práve citovaný obchodný zákon, výslovne kvalifikovali žalobníka čodo jeho účasti na podniku I. žalovanej firmy ako tichého spoločníka, treba preto pomer takto vzniklý posudzovať podľa citovaných predpisov.

Podľa týchto, i keby to nebolo výslovne ujednané, tichý spoločník účastní sa na strate podniku — pravdaže len po výšku svojho vkladu, — v tom istom pomere ako na zisku a predpokladom výpočtu jeho nároku zo složeného vkladu je skutočný stav majetku spoločnosti v čase jej zrušenia.

Preto keď v tomto prípade ide o vklad spoločenský, treba tiež uznanie žalobnej pohľadávky so strany žalovaných z 31. decembra 1931, posudzovať s rečenými zákonnými výhradami.

Žalobník však nezaložil svoju žalobu na vrátenie svojho spoločenského vkladu na základe zrušenia spoločnosti ba ani nežiadal, aby mu boli podľa smluvy prisúdené 8% úroky z vkladov a žiadal len vrátenie pôžičiek.